

Dosarul nr. 2ra-583/2022
2-18155601-01-2ra-21042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, A. Malii, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 50/350 și de Octavian Varzari,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Private nr. 50/350 împotriva lui Varzari Octavian și Varzari Ecaterina cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2018, SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr. 50/350, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Varzari Octavian cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 5235 din 15 septembrie 2008, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire - SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și APLP nr. 50/350 mun. Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la 25 aprilie 2018, datoria la consumul de energie termică constituia suma de 267 006,07 de lei.

APLP nr.50/350 a prestat servicii de gospodărire comunală, inclusiv, energie termică, proprietarilor/ chiriașilor/ locatarilor apartamentelor/ încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat, care la rândul său au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor primite. În caz de neachitare a datoriilor la serviciile locativ-comunale inclusiv alimentarea cu energie termică de către proprietarii/ chiriașii/ locatarii apartamentelor/ încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat,

APLP nr.50/350 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și a stinge creanța față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți.

A relatat reclamantul că, APLP nr.50/350 nu a acționat în judecată consumatorii care au admis restanțe de plată, inclusiv pârâții, astfel a înaintat acțiune oblică. Conform informației privind situația despre achitarea pentru energia termică, pentru perioada octombrie 2010 - martie 2018, pârâții au acumulat o datorie la plata energiei termice în sumă de 20 236,01 de lei. Obligațiunea de achitare a costului serviciilor prestate de energie termică urmează a fi pusă în sarcina beneficiarului, în prezenta cauză a proprietarilor apartamentului, care au negat în totalmente obligațiile de plată, deși au fost înștiințați prin intermediul facturilor de plată și reclamație despre riscul de a fi acționați în instanța de judecată, în cazul neachitării plăților restante, însă până la momentul înaintării acțiunii, pârâții nu au întreprins nici o acțiune privind stingerea datoriei pentru energia termică.

A solicitat SA „Termoelectrica” încasarea de la Varzari Octavian a datoriei pentru plata energiei termice în sumă de 20 236,01 de lei, acumulată în perioada octombrie 2010 - martie 2018 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea oblică depusă de SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr.50/350 împotriva lui Varzari Octavian cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice.

S-a încasat din contul lui Varzari Octavian în beneficiul APLP nr.50/350, datoria pentru consumul energiei termice acumulată pentru perioada octombrie 2010 - martie 2018, în sumă totală de 20 236,01 de lei și suma de 624 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, legate de plata taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În cadrul examinării cauzei, reclamanta și-a concretizat pretențiile, fiind atrasă în calitate de copârât și Varzari Ecaterina.

SA „Termoelectrica” a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților Varzari Octavian și Varzari Ecaterina în beneficiul APLP nr.50/350, a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 20 236,01 de lei, pentru perioada octombrie 2010 - martie 2018 și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 624 de lei.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Termoelectrica”.

S-a încasat de la Varzari Ecaterina în beneficiul APLP nr.50/350, datoria acumulată la locul de consum apartamentul nr. xx, situat în mun. Xxxx, pentru perioada octombrie 2010 - martie 2018 în sumă de 9 590,99 de lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 270 de lei, în rest cererea de chemare în judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 09 decembrie 2020, SA „Termoelectrica” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi prin

care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de SA „Termoelectrica”, casată hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat, în mod solidar de la Ecaterina Varzari și Octavian Varzari în beneficiul APLP 50/350 suma de 9 590,99 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice livrate pentru perioada 01 aprilie 2015 - 31 martie 2018.

S-a încasat, în mod solidar, de la Ecaterina Varzari și Octavian Varzari cheltuielile de judecată, ce rezultă din plata taxei de stat în sumă de 287,72 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind tardivă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că din informația privind calculul și achitățile efectuate, se atestă că în perioada pentru care se solicită încasarea datoriei (01.10.2010-31.03.2018), nu au fost efectuate achitări, unica achitare fiind în sumă de 1 500 lei, efectuată pentru luna septembrie 2011. Astel, Colegiul a conchis că, în partea prin care SA „Termoelectrica” pretinde încasarea datoriei pentru perioada octombrie 2010 – martie 2015, acțiunea este prescrisă, aceasta urmând a fi respinsă ca tardivă or, pârâtul, în favoarea căruia a curs prescripția, a invocat omiterea termenului de prescripție.

A mai notat Curtea de Apel Chișinău că, soluția primei instanțe în partea ce ține de încasarea datoriei doar din contul Ecaterinei Varzari pe motiv că Varzari Octavian nu locuia în imobilul menționat este una eronată or, după cum se atestă din extrasul din Registrul bunurilor imobile xxxx, proprietari ai apartamentului nr. xx, situat în mun. Xxxx/2, sunt Varzari Octavian și Varzari Ecaterina. Prin urmare, având în vedere că, potrivit Regulamentului privind modul de prestare și achitare a serviciilor locativ-comunale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, acesta reglementează și prevede în mod expres cercul de subiecți în sarcina cărora le revine obligația de plată a serviciilor de alimentare cu energie termică, plățile pentru serviciile comunale urmând a fi percepute de la proprietarii apartamentelor,

Astfel, datoria în sumă de 9 590,99 de lei, pentru consumul energiei termice livrate în perioada 01 aprilie 2015-31 martie 2018, urmează a fi încasată în beneficiul APLP 50/350, din contul ambilor proprietari ai apartamentului nr.xx, situat în mun. Xxxx.

La 16 martie 2022, SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 50/350 a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 27 octombrie 2021 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a determinat corect raportul juridic litigios, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost stabilite și elucidate pe deplin. Probelor prezentate li s-a dat o apreciere superficială și neobiectivă or, decizia contestată este ilegală și neîntemeiată, adoptată cu încălcarea normelor de drept material, prin interpretarea și aplicarea eronată a acestora.

A menționat recurentul că instanța de apel eronat a stabilit că în perioada pentru care se solicită încasarea datoriei nu au fost achitări. Astfel, se evidențiază asupra existenței unei achitări în sumă de 1 500 de lei, prin urmare, instanța de apel trebuia să aplice prevederile art. 277 alin. (1) lit. b) din Codul civil (în redacția de

până la 01 martie 2019) or, achitarea efectuată în sumă de 1 500 de lei reprezintă în mod direct o acțiune de recunoaștere a datoriei.

Consideră recurentul că instanța de apel a depășit limitele judecării cauzei în ordine de apel prin faptul că a respins o parte din sumă ca fiind tardivă.

La 18 martie 2022, Varzari Octavian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 27 octombrie 2021 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie menținută hotărârea instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat eronat normele dreptului material și procedural.

A menționat că Ecaterina Varzari și Octavian Varzari au fost căsătoriți și în timpul căsniciei au obținut în proprietate apartamentul nr. xx din str. Xxxx. Ambii proprietari dețin a câte ½ cota parte din acest apartament. La 16 octombrie 2001, căsătoria dintre Octavian și Ecaterina Varzari a fost desfăcută. După divorț, în apartamentul dat a rămas să locuiască doar Ecaterina Varzari.

Relatează recurentul că, s-a recăsătorit și actualmente împreună cu familia sa locuiește în mun. xxxx. După divorț Ecaterina Varzari a rămas să locuiască în apartamentul nr. xx și în exclusivitate a dispus de dreptul de folosință asupra acestuia, dar și a gestionat acest apartament și dânsa este responsabilă de acumularea datoriei la energia termică.

Invocă recurentul că instanței de fond nu i-au fost prezentate probe precum că în perioada din anul 2001 Octavian Varzari ar fi locuit în alt apartament, însă la dosar sunt prezente probe că Octavian Varzari a fost radiat de la evidență din acest apartament. Prin urmare, soluția adoptată prin hotărârea primei instanțe, este legală și întemeiată.

Consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, nu conține o motivare suficientă, iar încasarea de la Octavian Varzari în mod solidar a datoriei, ar duce la încălcarea dreptului la proprietate.

La 21 aprilie 2022 și la 18 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copiile cererilor de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f.d. 50, 66).

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 octombrie 2021. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces, la data de 19 ianuarie 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 50/350 a depus cerere de recurs la 16 martie 2022, iar Varzari Octavian, a depus cerere de recurs la data de 18 martie 2022, astfel, ambii recurenți s-au conformat prevederilor legale, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten

v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de către SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 50/350 și de Octavian Varzari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 50/350 și de Octavian Varzari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh